

Case 3: Ugyldighed I

Diskussionspunkter

1 Diskussionspunkternes karakter

Disse diskussionspunkter tjener alene til at give overordnet vejledning om, hvilke problemstillinger der kan diskuteres til seminaret. Underviser kan sagtens komme ind på andre juridiske problemstillinger. De studerendes argumentation kan blive afgørende for den konkrete subsumption.

Diskussionspunkterne er udfærdiget til inspiration for underviser og skal ikke ses som en rettevejledning. De er IKKE til de studerende.

2 Gruppernes opgaver i case-dokumentet

Gruppe	Rolle
Gruppe 1	Bisma
Gruppe 2	Guldsmed Mortensen
Gruppe 3	Ladcyklen.com
Gruppe 4	Drej faktum
Gruppe 5	Marie
Gruppe 6	Dommere

3 Gennemgang af opgaver

3.1 Bisma mod Guldsmed Mortensen

Formål

Forskellen på kompulsiv og simpel tvang.

Forskel på svage og stærke ugyldighedsgrunde.

Ond tros vurdering.

Konsekvenser af afgørelse om ugyldighed.

Baggrund:

Bisma aftaler køb af øreringe med Guldsmed Mortensen. Mortensen siger, at aftalen er ugyldig.

Overordnet:

Casen lægger op til, at de studerende diskuterer kompulsiv tvang vs. simpel tvang, og om Bisma er i god eller ond tro. Endelig, hvis § 28 anvendes, skal det vurderes, om Mortensen gør indsigelse uden ugrundet ophold.

Casen er skrevet, så der ikke er en klar konklusion.

Tvang:

§§ 28 og 29 handler om “retsstridigt” fremkaldte viljeserklæringer. Lærebogen omtaler dette om situationer, hvor den, der afgiver erklæringen, er påvirket på “uacceptabel” vis.

§28 (*kompulsiv*) kræver vold eller trussel om øjeblikkelig anvendelse af vold. Diskutabelt, om det Ander siger, er en egentlig trussel om vold, og om truslen er om “øjeblikkelig” vold. Muligt, at Anders’ udsagn er for vase og tidsbestemte til at opfylde kriterierne i § 28. Hvad betyder det, at han møder op hjemme hos Mortensen? Hvad betyder det, at Anders er ”stør”?

§29 (*simpel*). Casens faktum har klare paralleller til lærebogens s. 128 (“An offer you can't refuse”).

Ond eller god tro?

Bisma køber øreringene. Derfor er det et spørgsmål, om hun er i god tro om tvangen. Det er et spørgsmål om burde-viden.

Taler for burde-viden:

- Meget stor rabat og meget store spring i tilbud, efter at Anders taler med Mortensen.
- Akavet/anspændt stemning.

Taler imod burde-viden:

- Bisma spørger, om Mortensen er ok. Han svarer ja.

§ 28, stk. 2: Krav om indsigelse uden ugrundet ophold

Hvis Bisma er i god tro, og der er tale om § 28 tvang, skal Morten gøre indsigelse til Bisma ”uden ugrundet ophold.”

Sml. U.2010.1819 Ø, hvor betalingskort med pinkode var udleveret som følge af udøvet vold og trussel om mere af samme. Kortet blev først spærret 10 dage senere. Det var et ugrundet ophold.

Mortensen gør først indsigelse én måned efter, at truslen er fremsat. Formentlig ugrundet.

Modargument: Mortensen kan have følt sig fortsat truet, eller der kan være andre undskyldende omstændigheder.

Retsvirkninger ved ugyldighed

Hvis aftalen er ugyldig, skal Bisma have pengene igen.

Hvis aftalen er gyldig, kan Bisma enten få naturalopfyldelse eller erstatning. Erstatning for positiv opfyldsesinteresse eller negativ kontraktsinteresse. Hvad er opfyldsesinteressen i dette tilfælde?

3.2 Marie mod Ladcyklen.com

Formål:

Håndtere fejlskrift.

Håndtere konsekvenser af forskelle i faktum mellem case og retspraksis: Marie tager et billede. Viser det ond tro som i U.1985.877 H (mere herom neden for)?

Se, at re integra kan blive påberåbt i mange tilfælde.

Vurdere, om “bestemmende” i 39 2. pkt. (re-integra)

Baggrund:

Ladcyklen.com skilter ved en fejl et meget stort tilbud på ladcykel. Spørgsmålet er, om denne skiltning er en bindende viljeserklæring, og om Marie derfor kan kræve at købe cyklen til den fejlskiltede pris.

Fejlskrift §32, stk. 1.

Skiltningen er en fejl. Spr. om Marie indså eller burde indse dette.

Taler for ond tro:

- Meget stor rabat. Ca. 33%
 - Smh. dog med U.1985.877 H (Fona). Her var den påberåbte rabat endnu mere. Godt 66%.

Taler mod ond tro:

- Black week – måske er 33% ikke uhørt.
- Andre cykler er på tilbud (mindst én anden).

Marie tager et billede og sender dette til Julie. Viser det ond tro?

- Sml. U.1985.877 H, hvor en radioforretning ved fejl havde skiltet meget stor rabat på tv. Kunde så tilbud, kom forbi dagen efter og tog billede af prismærkningen (for at have bevis) og krævede at købe tv'et til den skiltede pris. Flertallet i Højesteret fandt, at kunden var i ond tro om prisen.
- Ligheder: Marie tager billede.

- Forskelle: Maries intention har næppe været at sikre sig bevis, men blot at sende billede til partner. Det er i dag meget billigere og nemmere at tage billeder af hvad som helst. Marie henter ikke kameraet.

Konklusion:

Mest taler for, at Ladcyklen.com er bundet af prisskiltingen.

Re-integra (§39, 2. pkt).

Hvis Ladcyklen.com er bundet af prisskiltingen, er det et spr., om de kan undsige sig via re-integra.

Re-integra kræver to ting: 1) Særlige omstændigheder. 2) at viljeserklæringen ikke har virket bestemmende (fx hvis modtager har foretaget økonomiske dispositioner i forventning om aftalen).

På grund af tilbuddet vælger Julie og Marie ikke at købe den lyseblå Christianacykel. Tilbuddet har derfor virket bestemmende og re-integra kan ikke anvendes.

4 Forslag til drej faktum

Neden for er nogle forslag til, hvordan faktum kunne drejes og de mulige konsekvenser heraf. Formålet er at få de studerende til at reflektere og selv afsøge grænserne for de regler, de lærer om. Der vil ikke altid være klare svar på spørgsmålene.

Ændringer i Anders' trussel:

- Hvad hvis Anders havde slået Mortensen? Da nok § 28. Hvad er konsekvens for Bisma?
- Hvad hvis Anders havde truet Mortensen med at melde Mortensen til forbrugerombudsmanden, fordi Mortensen fører ulovlig reklame? (Muligt lovlige trussel, men bruger Anders truslen til at opnå et lovligt mål)?
- Hvad hvis Anders er influencer og truer med at skabe en shitstorm, hvis ikke Mortensen giver rabat?

Mortensen truer:

- Hvad hvis Mortensen i butikken havde truet Anders med anmeldelse til politiet, og derved fået Anders til at:
 - Købe øreringene til overpris (nok §29 tvang, smh. Kommenteret aftalelov).
 - Købe endnu mere guld end planlagt, men til almindelig pris (kan diskuteres).

Marie mod Ladcyklen.com

- Hvad hvis Marie havde skrevet til Julie: “kan vi virkelig stole på det her tilbud”? Hvad hvis Julie havde sagt “Ja”?
 - Samme faktum, men Julie er ekspert i cykelpriser (så er Julie måske i ond tro, og Marie identificeres hermed.)
- Hvad hvis der var meget lang levering på ladcyklen, så Marie under alle omstændigheder skulle vente i fire uger, før hun fik cyklen? Kan man da nemmere argumentere for re-integra? (Næppe, skiltningen har stadig virket bestemmende).
- Sig i stedet, at Marie og Julie havde udfyldt en formular med deres præferencer og bedt om at få et bindende tilbud. Ladcyklen.com er faktisk englændere, der derfor bruger AI til at oversætte samtalen. AI'en laver en fejl, så der står 40.000 kr. i stedet for 50.000 kr. (Dette er muligt forvanskning, hvis AI anses for at være et et “bud.” Se lærebogen. Juraen er uafklaret på dette område).

Litteratur

Bryde Andersen, Mads. 2023. *Grundlæggende aftaleret til studiebrug*. 1. udg. Nord Academic.

Ver. 2026.02.12 – RB